

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1521. usque ad annum 1525

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1769

VD18 90118472

§. 95. Germanica Novi Testamenti translatio per Lutherum facta.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66495](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-66495)

Secul. XVI. proin tanquam Dæmonis Nuntii ac Vi-
A.C. 1522. carii habeantur.

§. XCIV.

*Lutheri scriptum adversus Bullam
quæ incipit: In Cœna Do-
mini.*

Cochl. p. 49. Præterea, ut suam in Pontificem vin-
dictam exereret, eoquod ab eo pro-
mulgata Bulla, quæ incipit: *In cœna
Domini nominatim excommunicatus
fuiisset, aliam opposuit Bullam, suo Au-
tore dignam, quam inscripsit: Doctoris
Lutheri Bulla & reformatio.* In ea in-
quit: *Quicunque opem ferunt, corpus, bona,
& famam in hoc impendunt, ut Episcopatus
devastetur, & Episcoporum Regimen ex-
tinquatur, hi sunt dilecti Filii Dei, &
veri Christiani. Contra vero quicunque
manutenent Episcoporum Regimen eisque
obediunt, hi sunt Diaboli ministri proprii.*

§. XCV.

*Germanica Novi Testamenti transla-
tio per Lutherum facta.*

Cochl. in ait. **H**oc eodem anno Lutherus sacri Co-
& script. dicis ac præcipue novi Testamenti,
Luth. ann. quod Germanice reddebat, partem di-
1522. p. 50. vulgare cæperat. *Quis, inquit Coch-
laeus,*

lœus, satis enarrare queat, quantus diffidio-Sæcul. XVI:
 rum, tumultuumque, & ruinarum fomes, & A.C.1522.
 occasio fuerit ea novi Testamenti translatio,
 in qua Vir jurgiorum, data opera, contra Prætol. in
 veterem & probatam Ecclesiæ lectionem Spond. ad
 multa immutavit, multa decerpit, multa ad-hunc an.n. ILL
 didit, & in alium sensum detorsit, multas
 adjecit in marginibus passim glossas erroneas,
 atque cavilloas, & in præfationibus ni-
 hil malignitatis omisit, ut in partes suas
 traheret Lectores, quorum quamplurimos
 misere seduxit: Præsertim Lutherus
 errores suos in præfationibus atque no-
 tis manifestius, quam in ipso textu o-
 stendit. Insurrexerunt quantocius con-
 tra hanc versionem Catholicorum quam-
 plurimi, qui ex ea plusquam mille de-
 pravationes collegerunt. Hos inter
 Hieronymus Emserus Lipsiensis Do-
 CTOR, qui Georgii Saxoniæ Duci a Con-
 siliis erat, non solum hos Lutheri erro-
 res scripto notavit, sed velut pro salubri
 contra Lutheri venenum antidoto fi-
 delem & exactam translationem, quæ
 probato ac recepto in Ecclesia textui
 latino in omnibus conformis erat, evul-
 gavit: quæ eadē postmodum translatio
 per universam Germaniam diffundeban-
 tur, eo fine, ut Catholici sacras literas
 ad manus haberent, in quibus nil nisi
 ad inspirandam pietatem, & Dei cultum
 utilia invenirent, suaque animas Dei

L 5   verbo

Sæcul. XVI. verbo ipsis in lingua vernacula propo-
A.C. 1522. fito pascere possent: nec magis pruden-
ti ratione confundi valent turgida Hæ-
reticorum promissa, quibus falso persua-
dent, a se tantum ea, quæ evidenter
in Dei verbo continerentur, ad creden-
dum proponi. His ergo opponantur Sa-
cræ Paginæ fideliter versæ, atque hoc
medio facile illis falsa eorum jaçtantia
demonstrabitur. Enimvero nihil magis
hæreticorum conversionem adjuvat,
quam si eis probata sacri Codicis trans-
latio ob oculos ponatur.

§. XCVI.

*Polonica Bibliorum translatio Soci-
nianæ opposita.*

**Possevin. in
appar.**

Luculentum hujus rei argumentum
defumitur ex iis, quæ Possevinus re-
fert de Bibliis, quæ Sociniani Poloni-
ce reddiderunt, cui Jacobus Viecius, ce-
lebris ac doctus Jesuita totum sacrum
Codicem in idem idioma a se transla-
tum opposuit, „ cum enim, ut inquit
„ Possevinus, Unitarii eo fine versiones
„ hasce Polonicas ederent, ut suos erro-
„ res per universam Poloniam dissemi-
„ narent, hinc Jacobus Viecius Jesuita
„ ex eadem natione ortus a Gregorio
„ XIII. Papa mandatum accepit, ut sa-
„ cras Paginas ex integro in idioma
„ Polo-